

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА. СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

Маринів Володимир Іванович,
*кандидат юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального процесу,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, Україна, м. Харків
e-mail: v.i.maryniv@gmail.com
ORCID 0000-0002-4806-4105*

Лейба Олена Анатоліївна,
*кандидатка юридичних наук,
асистентка кафедри кримінального процесу,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, Україна, м. Харків
e-mail: elena008888@gmail.com
ORCID 0000-0001-9416-9357*

doi: 10.21564/2414–990X.153.230046
УДК 347.963 (477)

ДЕЯКІ ПРОГАЛИНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Стаття присвячена дослідженню та виявленню прогалин кримінального процесуального законодавства щодо апеляційного оскарження рішень суду. Акцентується увага на тому, що нор-

мативна регламентація питань апеляційного оскарження судових рішень у кримінальному провадженні містить численні прогалини, які негативно впливають на його практичну реалізацію. З урахуванням тих чи інших аспектів реалізації перегляду судових рішень пропонується класифікація прогалин за їх предметною ознакою. Розроблено пропозиції щодо усунення та подолання виокремлених дефектів нормативного регулювання.

Ключові слова: апеляційне оскарження судових рішень; прогалини у кримінальному процесуальному законодавстві; законодавчі дефекти; процедура оскарження; судові рішення.

Марьнів В. И., кандидат юридических наук, профессор, профессор кафедры уголовного процесса, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина, г. Харьков.

e-mail: v.i.maryniv@gmail.com ; ORCID 0000-0002-4806-4105

Лейба Е. А., кандидат юридических наук, ассистент кафедры уголовного процесса, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина, г. Харьков.

e-mail: elena008888@gmail.com ; ORCID 0000-0001-9416-9357

Некоторые пробелы уголовно-процессуального законодательства в обжаловании судебных решений

Статья посвящена исследованию и выявлению пробелов в уголовно-процессуальном законодательстве при обжаловании судебных решений. Обращается внимание на то, что нормативное регулирование обжалования судебных решений в уголовном судопроизводстве содержит многочисленные пробелы, негативно влияющие на его практическое исполнение. С учетом некоторых аспектов осуществления пересмотра судебных решений предлагается классифицировать пробелы по их предметным признакам. Формулируются предложения по устранению выявленных дефектов правового регулирования.

Ключевые слова: обжалование судебных решений; пробелы в уголовно-процессуальном законодательстве; законодательные дефекты; процедура обжалования; решение суда.

Актуальність запропонованої теми зумовлена тим, що забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках на касаційне оскарження судового рішення є конституційною засадою судочинства відповідно до п. 8 ч. 2 ст. 129 Основного Закону України. У кримінальному провадженні вона конкретизується у положеннях ч. 2 ст. 24 КПК України, згідно з якими «гарантується право на перегляд вироку, ухвали суду, що стосується прав, свобод чи інтересів особи, судом вищого рівня в порядку, передбаченому цим Кодексом, незалежно від того, чи брала така особа участь у судовому розгляді». Але у нормативній регламентації питань апеляційного оскарження рішень суду у кримінальному процесі наявні численні прогалини, що негативно позначається на практичній реалізації вказаної засади.

Аналіз досліджень та публікацій. Питання апеляційного оскарження рішень суду у кримінальному процесі України досліджувалися такими вітчизняними науковцями, як Н. Р. Бобечко (N. R. Bobechko) [1], О. С. Кашка (O. S. Kashka) [2], О. Ю. Костюченко (O. Yu. Kostyuchenko) [3], О. В. Сапін (O. V. Sapin) [4] та ін. Однак прогалини у правовому регулюванні цих питань і засоби їх подолання досі не були самостійним предметом наукового аналізу.

Метою статті є виявлення прогалин кримінального процесуального законодавства при апеляційному оскарженні судових рішень і формулювання пропозицій щодо їх подолання.

Виклад основного матеріалу дослідження. У теорії права прогалини у праві визначаються як відсутність правової норми, яка за змістом конкретних фактичних відносин, які знаходяться у сфері правової регламентації, є необхідною для їх регулювання [5, с. 489]. У кримінальній процесуальній науці прогалинами вважають відсутність (повну або часткову) норм кримінального процесуального права, що регламентують кримінальні процесуальні правовідносини, або недостатню визначеність існуючих норм, що перешкоджає однозначному тлумаченню й однаковою застосуванню цих норм у кримінальному провадженні [6, с. 10]. Тож прогалини у кримінальному процесуальному праві є поняттям досить широким, яке включає у себе відсутність, недостатність або невизначеність кримінальних процесуальних норм, що може негативно позначитися на ході кримінального провадження.

Детальний аналіз прогалин, які наявні у КПК України, дає підстави для їх поділу на такі групи: 1) ті, що негативно позначаються на процесуальному статусі учасників кримінального провадження, обмежують їх права та законні інтереси; 2) ті, що стосуються невизначеності підстав та порядку здійснення судом, слідчим суддею, прокурором, слідчим (дізнавачем), керівником органу досудового розслідування (органу дізнання) та оперативними підрозділами своїх повноважень. У свою чергу прогалини другої групи залежно від особливостей їх усунення поділяються на ті, подолання яких: 1) не пов'язане з обмеженням прав і законних інтересів інших учасників кримінального провадження; 2) може вести до обмеження прав учасників кримінального провадження; 3) неможливе внаслідок відсутності в національному законодавстві орієнтира (процедури, яку можна застосувати за аналогією) [7, с. 78–79].

Аналіз норм КПК України уможливорює висновок, що у правовій регламентації оскарження рішень суду у кримінальному процесі наявні всі означені групи прогалин. Однак їх доцільно впорядкувати за предметною ознакою, тобто залежно від тих чи інших аспектів реалізації перегляду судових рішень, яких стосується певна прогалина. При цьому можна виокремити прогалини регламентації апеляційного оскарження судових рішень у кримінальному провадженні щодо: 1) об'єкта оскарження; 2) суб'єкта оскарження; 3) предмета оскарження; 4) процедури оскарження.

Зокрема, чимало прогалин правового регулювання має місце у визначенні об'єкта оскарження, тобто кола судових рішень, котрі підлягають апеляційному оскарженню. Такі прогалини виникають унаслідок установа законом переліку судових рішень, які підлягають оскарженню, що своєю чергою унеможливує апеляційний перегляд тих судових рішень, що не входять до вказаного переліку, однак повинні забезпечити реалізацію права на оскарження судових рішень зацікавленими особами. Подібні дефекти, на наш погляд, властиві статтям 309 та 392 КПК України.

Передусім це стосується ситуацій обмеження можливості оскарження ухвал слідчого судді. Так, нормативна конструкція ст. 309 КПК України передбачає можливість оскаржувати під час досудового розслідування лише ті ухвали слідчого судді, які передбачені у частинах 1 та 2 цієї статті. Щодо інших ухвал слідчого судді законодавцем встановлено правило, згідно з яким вони оскарженню не підлягають, проте проти них можуть бути подані заперечення під час підготовчого провадження у суді (ч. 3 ст. 309 КПК України). У своїх попередніх працях ми звертали увагу на цю проблему і пропонували відмовитися від передбачених ч. 3 ст. 309 КПК України обмежень, що уможливило б ухвали слідчих суддів оскаржувати «за загальним правилом», тобто за винятком тих випадків, коли відповідними нормами процесуального закону, присвяченими окремим із таких ухвал, встановлюється пряма заборона на їх апеляційне оскарження [8, с. 110]. У Рішенні № 5-р/2020 від 17.03.2020 р. Конституційний Суд України визнав право на апеляційний перегляд справи таким, що поширюється лише на перегляд судом апеляційної інстанції справи, яка була предметом розгляду суду першої інстанції по суті. Тому Суд дійшов висновку, що наявне у КПК України обмеження права на апеляційне оскарження ухвал, постановлених слідчим суддею, не є свавільним, не порушує гарантованого Конституцією України права особи на судовий захист і переслідує легітимну мету [9].

Отже, можна вважати, що Конституційний Суд України підтримав позицію законодавця щодо виключення можливості оскарження під час досудового розслідування інших ухвал слідчого судді, ніж ті, що передбачені у частинах 1 та 2 ст. 309 КПК України. І це, на нашу думку, посилило негативний ефект від прогалин, допущених законодавцем при формулюванні переліку ухвал слідчого судді, що підлягають оскарженню. У цьому контексті варто звернути увагу на ситуації відсутності у ст. 309 КПК України вказівок на можливість апеляційного оскарження деяких ухвал слідчого судді, які передбачені іншими положеннями цього Кодексу: щодо поновлення процесуального строку (відмови у його поновленні), оскарження якого передбачено ч. 2 ст. 117 КПК України; щодо застосування тимчасового арешту (відмови у його застосуванні), можливість оскарження якого встановлена ч. 7 ст. 583 КПК України; щодо застосування екстрадиційного арешту (відмови в його застосуванні), право на оскарження якого визначено ч. 9 ст. 584 КПК України; щодо задоволення скарги на рішення про видачу (екстрадицію) особи (залишення її без задоволення), оскарження якого регламентовано ч. 6 ст. 591 КПК України. Переконані, що з огляду на зміст ч. 3 ст. 309 КПК України положення частин 1 та 2 цієї статті слід доповнити нормами, які уможливають оскарження відповідних ухвал. Разом з тим цю проблему можна розв'язати й таким шляхом, що наведені норми КПК України, якими передбачено можливість оскарження цих рішень, є спеціальними щодо ст. 309 КПК України, тому вони підлягають застосуванню незважаючи на встановлені цією статтею обмеження щодо оскарження.

Також дефектом правового регулювання слід визнати обмеження права на оскарження інших ухвал суду, ніж про застосування примусових заходів медич-

ного або виховного характеру (відмову у їх застосуванні), передбачені ст. 392 КПК України. Так, п. 3 ч. 1 вказаної статті допускає можливість оскарження таких ухвал лише «у випадках, передбачених цим Кодексом». З цього випливає виключний характер їх оскарження, що допускається лише у прямо передбачених законом випадках. У цілому тотожне, однак більш категоричне правило закріплено щодо ухвал, які були постановлені в суді першої інстанції під час судового провадження до моменту ухвалення підсумкового рішення суду. Згідно із ч. 2 ст. 392 КПК України такі ухвали окремому оскарженню не підлягають, крім випадків, визначених КПК України; заперечення проти цих ухвал можуть міститися у апеляційній скарзі на остаточне судове рішення, тобто не мають самостійного значення.

На наявні при цьому прогалини нормативного регулювання звернув увагу Конституційний Суд України, визнавши у Рішенні № 4-р/2019 від 13.06.2019 р. неконституційність норми ч. 2 ст. 392 КПК України, яка унеможливує окреме апеляційне оскарження ухвали суду про продовження строку тримання під вартою, якщо така ухвала була постановлена судом першої інстанції до ухвалення судового рішення у справі по суті [10]. Але вказане Рішення Конституційного Суду України не пододало проблему наявності інших прогалин у КПК України щодо оскарження проміжних рішень суду першої інстанції.

Загалом видається, що у цій частині прогалини правового регулювання можна усунути шляхом забезпечення можливості апеляційного оскарження всіх судових рішень у кримінальному провадженні, крім випадків, коли щодо цього у КПК України встановлена пряма заборона.

Прогалини щодо суб'єкта оскарження зазвичай стосуються визначення учасників кримінального провадження, які реалізують відповідне право. Наприклад, у ч. 2 ст. 24 КПК України встановлена гарантія права особи на перегляд судового рішення незалежно від її процесуального статусу, а також від участі такої особи у судовому розгляді. Проте при визначенні суб'єктів апеляційного оскарження (ст. 393 КПК України) законодавець фактично закріплює вичерпний їх перелік, указуючи, що інші, ніж визначені у цій статті, особи мають право подати апеляційну скаргу «у випадках, передбачених цим Кодексом» (п. 10 ст. 393 КПК України). Водночас у деяких випадках законодавство не передбачає права зацікавлених осіб на оскарження судових рішень або не надає їм достатніх правових можливостей для цього, що обмежує конституційне право особи на апеляційний перегляд судового рішення та її доступ до контрольного судового провадження.

Прикладом є ч. 4 ст. 394 КПК України, згідно із положеннями якої «вирок суду першої інстанції на підставі угоди між прокурором та підозрюваним, обвинуваченим про визнання винуватості може бути оскаржений обвинуваченим, його захисником, законним представником та прокурором». Ця норма не передбачає можливості оскарження вироку на підставі угоди іншими учасниками кримінального провадження, наприклад, підозрюваними, обвинуваченими, з якими угода не укладалася, однак чий інтереси вона зачіпає, адже інші підозрювані,

обвинувачені, які виступили стороною угоди, могли давати показання стосовно їхньої участі у вчиненні кримінального правопорушення. Цю прогалину намагався усунути Верховний Суд України у постанові від 3 березня 2016 р. № 5-347 кс 15, визнавши, що відсутність у переліку суб'єктів оскарження, вичерпно наведеному у ст. 394 КПК України, вказівки на «інших осіб» не є перешкодою у доступі останніх до правосуддя та зверненні до суду вищої інстанції згідно із ч. 2 ст. 24 КПК України, за умови, що судові рішення стосується їхніх прав, свобод та інтересів [11].

Крім того, заслуговує на увагу пропозиція Н. Р. Бобечка включити до переліку, визначеного ст. 394 КПК України, надавши право на апеляційне оскарження відповідних рішень суду, осіб, яких стосується застосування до обвинуваченого запобіжного заходу: поручителів при застосуванні особистої поруки; батьків, опікунів і піклувальників у разі віддання неповнолітнього під їхній нагляд; заставодавців [1, с. 106–107]. Вважаємо, що з метою забезпечення права відповідних осіб на апеляційний перегляд судових рішень законодавець повинен або прямо внести їх до переліку суб'єктів апеляційного оскарження, або змінити формулювання п. 10 ст. 393 КПК України, установивши, що право подати апеляційну скаргу мають «інші особи у випадках, коли оскаржуване судові рішення стосується їх прав, свобод чи законних інтересів». Зокрема, схожу пропозицію в умовах дії КПК України від 1960 р. висловлювала О. Ю. Костюченко, яка вважала за доцільне надати право на апеляцію всім тим особам, інтересів яких стосується вирок, постанова, ухвала [3, с. 93].

Прогалини щодо предмета оскарження виникають унаслідок недоліків законодавчого визначення у ст. 393 КПК України питань, відносно яких допускається оскарження судових рішень. Так, Н. Р. Бобечко звертає увагу на те, що виправдана особа обмежена законом в оскарженні деяких частин виправдувального вироку, які мають значення для її прав та законних інтересів, наприклад, щодо процесуальних витрат, речових доказів і документів тощо, і у зв'язку із цим пропонує надати такому обвинуваченому можливість оскаржити виправдувальний вирок у повному обсязі [12, с. 19]. Ця пропозиція, на наш погляд, заслуговує на підтримку, позаяк виправдання особи не повинно обмежувати її у питаннях оскарження інших, ніж мотиви і підстави виправдання, частин вироку.

Щодо визначених законодавцем меж оскарження, передбачених для учасників кримінального провадження ч. 1 ст. 393 КПК України, варто зауважити, що вони не встановлені лише щодо захисників та законних представників осіб, стосовно яких вирішувалося питання про застосування примусових заходів медичного характеру (п. 5 ст. 393 КПК України), і прокурора (п. 6 ст. 393 КПК України). Тож в обох випадках відсутність меж оскарження слід трактувати як прогалину правового регулювання. Так, досліджуючи право на оскарження захисниками та законними представниками осіб, стосовно яких було застосовано примусові заходи медичного характеру, робимо висновок, що вони можуть оскаржувати ухвалу про застосування таких заходів лише у частині інтересів особи, щодо якої вирішувалося відповідне питання.

Стосовно прокурора варто звернути увагу на положення КПК України від 1960 р., які передбачали право прокурора на апеляцію лише у межах обвинувачення, яке підтримувалося прокурором, який брав участь у суді першої інстанції (п. 8 ст. 348 КПК України 1960 р.). Попри те, що ця обмежувальна вимога була усунута законодавцем при врегулюванні питань подання прокурором апеляційної скарги у п. 6 ст. 393 чинного КПК України, фактично вона збережена у ч. 4 ст. 404 останнього, згідно з якою суд апеляційної інстанції не може розглядати обвинувачення, яке не було висунуте у суді першої інстанції. Таким чином, відсутність відповідних положень у п. 6 ст. 393 КПК України створює прогалину правового регулювання та веде до колізії з ч. 4 ст. 404 цього Кодексу. Отож цей дефект законодавства може бути усунутий або шляхом доповнення п. 6 ч. 1 ст. 393 КПК України вказівкою на можливість подання прокурором апеляційної скарги лише у межах обвинувачення, яке підтримував прокурор у суді першої інстанції, або шляхом виключення зі ст. 404 КПК України частини 4.

Інші прогалини регламентації апеляційного оскарження судових рішень у КПК України стосуються процедури оскарження, реалізації прав її учасників та деяких інших питань. Так, наприклад, можливість реалізувати право на апеляційний перегляд для тих осіб, яким воно прямо надане законом, може бути ускладнена через відсутність у них фактичної можливості (брак достатньої правової обізнаності, коштів на адвоката, вільного часу тощо) на подання апеляційної скарги з огляду на досить високі вимоги вітчизняного законодавця до її змісту й оформлення. У зв'язку з цим О. С. Кашка вважає прогалиною те, що у КПК України не встановлено право учасника кримінального провадження приєднатися до апеляційної скарги іншої особи [2, с. 78]. Видається, що усунення цієї прогалини шляхом закріплення у КПК відповідного права заінтересованих осіб сприяло б розширенню їх можливостей доступу до суду апеляційної інстанції.

Крім того, прогалиною правового регулювання можна вважати відсутність обмежень щодо повноваження прокурора відмовитися від апеляційної скарги, змінити або доповнити її під час відповідного провадження (ст. 403 КПК України). На думку О. В. Сапіна, у зв'язку із необхідністю забезпечення права обвинуваченого на захист прокурор не уповноважений відмовитися від апеляційної скарги, поданої в інтересах обвинуваченого, без згоди останнього [4, с. 11]. Ми поділяємо цю позицію і пропонуємо передбачити у КПК України відповідні обмежувальні вимоги до прокурора при реалізації його права на відмову від апеляційної скарги.

Висновки. Підсумовуючи викладене, доводиться констатувати наявність чималого числа прогалин правового регулювання апеляційного оскарження судових рішень у кримінальному провадженні. Засобом їх подолання вбачається удосконалення норм КПК України шляхом підготовки і внесення відповідних змін та доповнень до його змісту. Оскільки цей процес є достатньо складним і тривалим, тимчасово, до того часу, поки буде удосконалено відповідні законодавчі положення, окреслені прогалини повинна усувати судова практика шляхом застосування аналогії права.

Список літератури

1. Бобечко Н. Р. Апеляційне та касаційне провадження у кримінальному судочинстві України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2016. 498 с.
2. Кашка О. С. Повноваження суду апеляційної інстанції в кримінальному процесі України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2013. 285 с.
3. Костюченко О. Ю. Апеляційне оскарження судових рішень у кримінальному процесі України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2005. 231 с.
4. Сапін О. В. Прокурор у кримінальному провадженні з перегляду судових рішень : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2012. 18 с.
5. Нерсесянц В. С. Общая теория права и государства : учебник для вузов и фак. Москва, 2001. 551 с.
6. Овчинникова Н. О. Пробелы в уголовно-процессуальном праве и способы их устранения и преодоления : дис... канд. юрид. наук : 12.00.09. Саратов, 2017. 255 с.
7. Лейба О. А. Дефекты кримінального процесуального законодавства та засоби їх подолання : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2018. 244 с.
8. Маринів В. І. Деякі проблеми апеляційного оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2019. Вип. 57. Т. 2. С. 108–111.
9. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Татькова Віктора Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень частини п'ятої статті 190, пункту 1 частини першої, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України № 5-р/2020 від 17.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-20> (дата звернення: 17.03.2021).
10. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Глуценка Віктора Миколайовича щодо відповідності Конституції України «конституційності» положень частини другої статті 392 Кримінального процесуального кодексу України № 4-р/2019 від 13.06.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-19> (дата звернення: 17.03.2021).
11. Постанова Верховного Суду України від 3 березня 2016 року № 5-347к15. URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/88BF0676BC2E5CD3C2257F8C003A3E61](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/88BF0676BC2E5CD3C2257F8C003A3E61) (дата звернення: 17.03.2021).
12. Бобечко Н. Р. Апеляційне та касаційне оскарження судових рішень у кримінальному судочинстві України : наук.-практ. посібник / за ред. академіка АПрН України, проф. В. Т. Нора. Київ : Алерта, 2010. 144 с.

References

1. Bobechko, N.R. (2016). *Apeliatsiine ta kasatsiine provadzhennia u kryminalnomu sudochynstvi Ukrainy. Doctor's thesis*. Lviv [in Ukrainian].
2. Kashka, O.S. (2013). *Povnovazhennia sudu apeliatsiinoi instantsii v kryminalnomu protsesi Ukrainy. Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
3. Kostiuchenko, O.Yu. (2005). *Apeliatsiine oskarzhennia sudovykh rishen u kryminalnomu protsesi Ukrainy. Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
4. Sapin, O.V. (2012). *Prokuror u kryminalnomu provadzhenni z perehliadu sudovykh rishen. Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
5. Nersesjanc, V.S. (2001). *Obshhaja teoriya prava i gosudarstva*. Moscow [in Russian].
6. Ovchinnikova, N.O. (2017). *Probely v ugovolno-processual'nom prave i sposoby ih ustraneniya i preodoleniya. Candidate's thesis*. Saratov [in Russian].
7. Leiba, O.A. (2018). *Defekty kryminalnogo protsesualnogo zakonodavstva ta zasoby yikh podolannia. Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
8. Maryniv, V.I. (2019). *Deiaki problemy apeliatsiinoho oskarzhennia ukhval slidchoho suddi pid chas dosudovoho rozsliduvannia. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu. Seriiia «Pravo», issue 57, vol. 2, 108–111* [in Ukrainian].

9. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinou skarhoiu Tatkova Viktora Ivanovycha shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy (konstytutsiinosti) okremykh polozhen chastyny p'iatoi statti 190, punktu 1 chastyny pershoi, chastyny tretoi statti 309 Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy № 5-r/2020 vid 17.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-20> [in Ukrainian].

10. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinou skarhoiu Hlushchenka Viktora Mykolaiovycha shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy "konstytutsiinosti" polozhen chastyny druhoi statti 392 Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy № 4-r/2019 vid 13.06.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-19> [in Ukrainian].

11. Postanova Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 3 bereznia 2016 roku № 5-347ks15 (2016). URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/88BF0676BC2E5CD3C2257F8C003A3E61](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/88BF0676BC2E5CD3C2257F8C003A3E61).

12. Bobechko, N.R. (2010). Apeliatsiine ta kasatsiine oskarzhennia sudovykh rishen u kryminalnomu sudochynstvi Ukrainy. V. T. Nor (Ed.). Kyiv: Alerta [in Ukrainian].

Maryniv V. I., PhD in Law, Professor, Professor of the Department of Criminal Procedure, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkiv.

e-mail: vi.maryniv@gmail.com ; ORCID 0000-0002-4806-4105

Leiba O. A., PhD in Law, Assistant of the Department of Criminal Procedure, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkiv.

e-mail: elena008888@gmail.com ; ORCID 0000-0001-9416-9357

Some gaps in criminal procedural legislation at the time of court decisions appeal

The article is dedicated to the explanation of such legislative defects as gaps in the criminal procedural legislation during court decisions appeal. Within the framework of the study the attention focuses on the fact that regulatory rulemaking of the court decisions appeal in criminal proceeding contains multiple gaps that affect negatively at its practical implementation. Detailed analysis of the gaps in the criminal procedure legislation has been carried out. By reference to specific aspects of the judicial review implementation, the gaps classification according to their subject is proposed. More specifically the following gaps in the rulemaking of the court decisions appeal in criminal proceedings are identified: 1) concerning the object of appeal; 2) concerning the appellant; 3) concerning the subject of appeal; 4) concerning the appeal procedure, etc. It is pointed out that number of legal regulation gaps regarding the identification of the object of appeal is quite significant. Such gaps arise in response to the determining a list of court decisions by the legislator that are subject to appeal consequently making impossible reviewing those court decisions that are not directly enlisted. Such matter is illustrated by the example of the establishment of restrictions on the ability to appeal the investigating magistrate decisions. Considering the gaps concerning the appellant it is pointed out that in some cases the legislation does not provide the right of relevant parties for court decisions appeal or does not provide them with sufficient legal opportunities which limits a person's constitutional privilege for court decision appeal review and his/her access to judicial proceedings. The analysis of gaps concerning the subject of appeal was also carried out. It is concluded with reason that such gaps arise due to the disadvantageous legislative determining of the issues which are allowed to appeal procedure. In the course of the research attention is drawn to the fact that the criminal procedural legislature furthermore contains other gaps in the rulemaking of court decisions appeal. In particular they concern the appeal procedure itself, implementation of the rights of its participants and some other issues. By way of illustration of the given type of gap it is indicated that the opportunity of implementation of the right to appeal for those persons who are directly granted with it by the law may be complicated due to the shortage of the actual opportunity to appeal against the judgment, in light of the high requirements for its content and format, advanced by the domestic lawmaking body. In the article motions considering eliminating and overcoming the enlisted legislative defects are formulated.

Keywords: appeal of court decisions; gaps in criminal procedural legislation; legislative defects; appeal procedure; court decision.

Рекомендоване цитування: Маринів В. І., Лейба О. А. Деякі прогалини кримінального процесуального законодавства щодо апеляційного оскарження судових рішень. *Проблеми законності*. 2021. Вип. 153. С. 155–164. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990X.153.230046>.

Suggested Citation: Maryniv, V.I., Leiba, O.A. (2021). Deiaci prohalyny kryminalnoho protsesualnoho zakonodavstva shchodo apeliatsiinoho oskarzhennia sudovykh rishen [Some gaps in criminal procedural legislation at the time of court decisions appeal]. *Problemy zakonnosti – Problems of Legality, issue 153, 155–164*. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990X.153.230046> [in Ukrainian].

Надійшла до редколегії 27.04.2021 р.